

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 maja 2018r. H. C. domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanej (...) w S. kwoty 8000 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 25 października 2016r. tytułem odprawy rentowej, nadto zaś kosztów procesu. Powódka wskazała, iż wskutek jej długotrwałej niezdolności do pracy pracodawca rozwiązał z nią umowę o pracę z dniem 24 października 2016r., natomiast w dniu 2 listopada 2016r. wystąpiła o rentę z tytułu niezdolności do pracy i świadczenie takie zostało jej przyznane. (k. 3 – 7)

Pozwana (...) w S. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu wskazując na niewystępowanie związku między rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem pracownicy na rentę. Powołała się przy tym na brak ostatecznego, a jedynie zaliczkowy charakter decyzji rentowej oraz na kontynuowanie przez występującą z powództwem prowadzenia działalności pozarolniczej. (k. 24 – 26)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Strony niniejszego procesu pozostawały w stosunku pracy od 1 listopada 2009r. Powódka przez cały okres zatrudnienia u pozwanej zajmowała stanowisko głównej księgowej. Od 1 stycznia 2015r. jej miesięczne wynagrodzenie wynosiło 7950 zł.

Niesporne, nadto umowa o pracę – k. 1 cz. B akt osobowych powódki, zmiana angażu – k. 25 cz. B akt osobowych powódki, świadectwo pracy – k. 5 i nast. cz. C akt osobowych powódki

Od 25 czerwca 2015r. powódka pozostawała nieprzerwanie niezdolna do pracy pobierając najpierw wynagrodzenie za czas choroby, później zasiłek chorobowy, wreszcie zaś świadczenie rehabilitacyjne.

Niesporne, nadto świadectwo pracy – k. 5 i nast. cz. C akt osobowych powódki

To ostatnie przyznano powódce łącznie na 10 miesięcy do 18 października 2016r. W dniu 7 września 2016r. H. C. wystąpiła zaś o jego przedłużenie na dalszy okres.

Dowód: decyzja (...) w S. z dnia 2 listopada 2016r. – k. 17, świadectwo pracy – k. 5 i nast. cz. C akt osobowych powódki, przesłuchanie powódki na rozprawie – skrócony zapis k. 62 – 64

Umowa o pracę łącząca strony uległa rozwiązaniu bez wypowiedzenia z dniem 24 października 2016r. na podstawie art. 53 § 1 pkt 1 lit. b Kodeksu pracy na skutek oświadczenia pracodawcy warunkowanego długotrwałą niezdolnością H. C. do pracy.

Niesporne, nadto świadectwo pracy – k. 5 i nast. cz. C akt osobowych powódki, oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę – k. 2 i nast. cz. C akt osobowych powódki

Decyzją z dnia 2 listopada 2016r. znak i numer sprawy (...) (...) w S. odmówił przyznania powódce świadczenia rehabilitacyjnego na dalszy okres powołując się na orzeczenie lekarza orzecznika (...) o częściowej niezdolności wymienionej do pracy dającej jej możliwość ubiegania się o świadczenie rentowe.

Dowód: decyzja z dnia 2 listopada 2016r. – k. 17

Decyzją z dnia 3 stycznia 2017r. znak (...) (...) w S. przyznał H. C. prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od 19 października 2016r. do 31 października 2017r. 2015r. w wysokości 3512, 59 zł miesięcznie. W decyzji wskazano, iż ma ona charakter zaliczkowy, a decyzja ostateczna wydana zostanie w późniejszym terminie po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym z pracodawcą.

Dowód: decyzja z dnia 3 stycznia 2017r. – k. 14 – 16

Kolejną decyzją tego samego organu, z dnia 15 listopada 2017r. powódka uzyskała prawo do renty na dalszy okres od 1 listopada 2017r. do 31 października 2018r. w związku z orzeczeniem lekarza orzecznika (...) o trwającej częściowej niezdolności do pracy.

Dowód: decyzja (...) w S. z dnia 15 listopada 2017r. – k. 50 – 51

W dniu 12 grudnia 2017r. (...) w S. ustalił H. C. ostateczną wysokość renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 19 października 2016r. na kwotę 3515, 78 zł miesięcznie.

Dowód: decyzja z dnia 12 grudnia 2017r. – k. 52 - 54

Niezdolność powódki do pracy od 25 czerwca 2015r. przez cały okres uprawniający do świadczeń z ubezpieczeń społecznych warunkowana była depresją.

Dowód: przesłuchanie powódki na rozprawie – skrócony zapis k. 62 – 64

Od 20 stycznia 2003r. powódka prowadzi działalność gospodarczą. Prowadzenie to nie było dotychczas zawieszane chociażby okresowo.

Niesporne, nadto informacja z (...) k. 33 - 39

W dniu 13 września 2017r. powódka przesłała pozwanej decyzję rentową z dnia 3 stycznia 2017r. wnosząc o rozpatrzenie tego dokumentu pod kątem prawa do odprawy rentowej.

Pracodawca wskazał w odpowiedzi na pomoc udzieloną pracownicy i jego dobrą wolę przejawiające się w skorzystaniu z prawa rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia dopiero w październiku 2017r., a nie w marcu 2017r., co miało wpływ na wysokość świadczeń wypłacanych H. C. z ubezpieczenia chorobowego.

Dowód: korespondencja e- mail – k. 56 – 57, 59 – 61, przesłuchanie powódki na rozprawie – skrócony zapis k. 62 – 64

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo okazało się nieomal w całości uzasadnione.

Kwestię odprawy rentowej (także emerytalnej) reguluje art. 92¹ § 1 k.p. Zgodnie z wymienionym przepisem pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

Związek między ustaniem stosunku pracy, a przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy jest pojmowany w orzecznictwie szeroko. Powszechnie przyjmuje się, iż dla nabycia prawa do odprawy rentowej nie jest koniecznym, by przyczyną rozwiązania stosunku pracy było uzyskanie uprawnień rentowych (związek przyczynowy). Wystarczy związek czasowy między końcem zatrudnienia a rozpoczęciem korzystania z renty albo związek funkcjonalny. Ten ostatni ma miejsce wówczas, gdy przejście na rentę następuje po pewnym czasie od ustania stosunku pracy, ale po okresie niezdolności do pracy zapoczątkowanym jeszcze w czasie trwania tego stosunku, a zatem gdy jest konsekwencją sytuacji poprzedzającej zakończenie zatrudnienia (por. chociażby uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2000r. III ZP 18/99, OSNAPiUS 2000/24/888 i wyroki tego Sądu z dnia 8 września 2015r. I PK 297/14, Legalis 1337366 czy z dnia 25 maja 2016, II PK 130/15 Legalis 1482285 oraz powołane w nich orzecznictwo). Sąd orzekający poglądy te podziela. Zresztą strona pozwana w odpowiedzi na pozew nie podważała takiego jak przedstawione wyżej rozumienia związku wskazanego w art. 92¹ § 1 k.p.

W niniejszej sprawie stosunek pracy łączący strony uległ rozwiązaniu w związku z długotrwałą niezdolnością powódki do pracy skutkującą pobieraniem najpierw wynagrodzenia za czas choroby, później zasiłku chorobowego, a wreszcie świadczenia rehabilitacyjnego. Z przedłożonych do akt decyzji (...) Oddziału w S. wynika jednoznacznie, iż powódka uzyskała prawo do renty bezpośrednio po ostatnim dniu korzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego, jej niezdolność do pracy miała zatem charakter nieprzerwany, a powstała w trakcie zatrudnienia. Niezależnie zatem od tego, kiedy po pierwszych trzech miesiącach korzystania przez powódkę ze świadczenia rehabilitacyjnego stosunek pracy uległby rozwiązaniu, istniałby warunkujący prawo do odprawy rentowej związek funkcjonalny między zakończeniem stosunku pracy, a przejściem na rentę. Powyższe wymaga zauważenia w związku ze wskazywaniem powódce przez pracodawcę w korespondencji elektronicznej, iż mógł on skorzystać z przewidzianej przepisami prawa pracy możliwości rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia wcześniej niż to uczynił. Skorzystanie przez pozwaną (...) z tego uprawnienia dopiero w październiku 2016r. skutkowało natomiast związkiem czasowym między nabyciem prawa do renty (świadczenie przyznano powódce od 19 października 2016r.) a datą zakończenia zatrudnienia (24 października 2016r.).

Strona pozwana kwestionując prawo powódki do odprawy rentowej powoływała się na dwie okoliczności.

Pierwszą z nich stanowił zaliczkowy charakter decyzji rentowej z dnia 3 stycznia 2016r. wyraźnie w tej decyzji wskazany. Pozwana nie wyjaśniła, dlaczego powyższa okoliczność ma mieć znaczenie w tej sprawie, co utrudnia odniesienie się do niej sądu. Wydaje się wystarczającym wskazanie, iż obowiązujące przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych nie przewidują możliwości przyznania świadczenia z tych ubezpieczeń w sytuacji, gdy nie zostało stwierdzone spełnienie wszystkich uprawniających do niego przesłanek. Przyznanie renty/emerytury w kwocie zaliczkowej ma miejsce zgodnie z art. 120 § 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. 2018. 1270), jeżeli prawo do świadczeń zostało udowodnione, ale zainteresowany nie przedłożył dowodów niezbędnych do ustalenia wysokości świadczeń lub gdy składki zostały zewidencjonowane w terminie uniemożliwiającym ich uwzględnienie w dacie wydania decyzji dotyczącej świadczeń. Decyzja zaliczkowa przesądza więc o prawie do świadczenia (a jedynie nie o jego wysokości), zatem przedstawienie jej pracodawcy jest dostatecznym dowodem na nabycie uprawnień rentowych/emerytalnych.

Również druga z okoliczności powoływanych przez pozwaną, a to kontynuowanie przez powódkę prowadzenia działalności pozarolniczej w zakresie księgowości, nie ma znaczenia dla uprawnień H. C. do odprawy rentowej. Powódka zeznała, iż w ramach działalności zatrudnia inne osoby, które wykonują usługi księgowe, sama zaś ma ograniczony udział w pracach firmy z uwagi na stan zdrowia. Sąd nie miał podstaw do kwestionowania zeznań powódki w tym zakresie. Nawet jednak, gdyby H. C. wykonywała osobiście wszystkie czynności w ramach prowadzonej działalności, nie wpływałoby to na wynik niniejszego postępowania. Posiadanie prawa do renty z tytułu częściowej, a nawet całkowitej niezdolności do pracy nie stanowi przeszkody do zarobkowania. Podjęcie czy kontynuowanie działalności zarobkowej nie skutkuje ani odmową przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy ani nawet zawieszeniem jej wypłacania. To ostatnie następuje dopiero w przypadku uzyskiwania określonej wysokości przychodu (art. 104 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Kontynuowanie innego niż stosunek pracy tytułu ubezpieczenia po nabyciu uprawnień rentowych nie zmienia faktu, iż ubezpieczona straciła status pracowniczy zyskując w to miejsce status rencisty. Nie sposób utożsamiać kontynuowania innej niż zatrudnienie pracownicze aktywności zarobkowej z sytuacją, w której pracownik nabywający uprawnienie rentowe nadal wykonuje stosunek pracy.

Mając na uwadze powyższe uznać należało, iż powódka spełnia przesłanki do odprawy rentowej. Bezspornym było, że wynagrodzenie powódki liczone według zasad obowiązujących dla ekwiwalentu za urlop odpowiadało kwocie 7950 zł, ta kwota zatem zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w kodeksie pracy (Dz.U. 1996.62.289 z późn. zm.) została zasądzona na rzecz H. C.. Tym samym oddaleniu uległo żądanie główne co do kwoty 50 zł.

Również żądanie odsetkowe zostało uwzględnione częściowo. Choć bowiem obowiązek wypłaty odprawy rentowej i jej wysokość wynika wprost z przepisów prawa pracy, to o opóźnieniu pracodawcy w spełnieniu świadczenia mówić można dopiero, gdy uzyska on wiedzę o nabyciu przez pracownika prawa do renty. W tym wypadku pozwana taką wiedzę uzyskała dopiero w dniu 13 września 2017r., wówczas bowiem po raz pierwszy powódka przedstawiła jej decyzję rentową. Od dnia następnego pozwana pozostawała w opóźnieniu, zobligowana jest zatem zapłacić powódce należne odsetki.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punktach I i II wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika, a także na podstawie art. 100 k.p.c. pozwalającego na obciążenia przeciwnika kosztami procesu w całości, gdy druga strona uległa tylko co do nieznaczonej części swego żądania. Zasądzona na rzecz powódki kwota odpowiada minimalnej stawce wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika określonej w § 9 ust. 1 pkt 4 w zw. z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018.265)

Zgodnie z art. 113 § 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. 2018.300), kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad owiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Istniejące początkowo wątpliwości związane ze stosowaniem tego przepisu zostały rozwiane w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2007 r. I PZP 1/07, w której Sąd ten wskazał, iż sąd w orzeczeniu kończącym w instancji sprawę z zakresu prawa pracy, w której wartość przedmiotu sporu nie przewyższa kwoty 50.000 zł obciąży pozwanego pracodawcę kosztami sądowymi, których nie miał obowiązku uiścić pracownik wnoszący powództwo lub odwołanie do sądu. Wysokość obciążających pozwanego kosztów sądowych w niniejszej sprawie odpowiada 5% zasądzonej na rzecz powódki kwoty po zaokrągleniu do pełnego złotego (art. 13 ust. 1 i art. 21 powołanej wyżej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 477² § 1 k.p.c.

Ustaień faktycznych sąd dokonał w oparciu o niebudzące wątpliwości co do autentyczności i rzetelności dokumenty i korespondujące z nimi przesłuchanie powódki nie znajdując podstaw do ich kwestionowania w szczególności wobec braku dowodów, z których wynikałyby odmienne okoliczności.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)